

R to R & CQI Poster ๒๔

ชื่อเรื่อง การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

เจ้าของผลงาน นางอนงค์ วิเศษวงษา พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ นางศุภัญญา มีทอง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลศรีสะเกษ

บทนำและวัตถุประสงค์ โรคหลอดเลือดสมองเป็นโรคที่พบบ่อยในโรกระบบประสาท และเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตและความพิการ ก่อให้เกิดความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจ ในปี ๒๕๕๘ โรงพยาบาลศรีสะเกษ มีผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ๘๗๕ ราย วันนอนเฉลี่ย ๕.๒ วัน และร้อยละ ๑๐.๒๕ ย้ายเข้ารับการรักษาต่อในหอผู้ป่วยพิเศษอายุรกรรม ในปี ๒๕๕๘ พบว่ามีผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองเข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยพิเศษอายุรกรรม ๑๑๖ ราย เป็นเพศชาย ๗๕ รายคิดเป็นร้อยละ ๖๔.๖๕ เพศหญิง ร้อยละ ๓๕.๓๕ มีวันนอนเฉลี่ย ๑๓.๑ วัน ร้อยละ ๘๐ มีโรคเดิมได้แก่โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมีภาวะแทรกซ้อนได้ง่าย ภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญได้แก่ ปอดอักเสบจากการสำลักอาหาร การเกิดแผลกดทับ ภาวะข้อติดแข็ง ทำให้วันนอนโรงพยาบาลยาวนานออกไป และเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีความพิการหลงเหลืออยู่และเป็นสาเหตุทำให้ผู้ป่วยต้องพึ่งพาผู้อื่นในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและการฟื้นฟูสภาพ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยและญาติในการดูแลต่อที่บ้าน

วิธีการศึกษา หอผู้ป่วยพิเศษอายุรกรรมจึงนำการปฏิบัติการพยาบาลการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยตามรูปแบบ D-M-E-T-H-O-D ซึ่งมีกระบวนการพยาบาลที่ชัดเจน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้ดูแลผู้ป่วยพัฒนาความสามารถในการดูแลผู้ป่วยถูกต้องและเหมาะสม มีความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วย รวมถึงสามารถลดจำนวนวันนอนในโรงพยาบาลให้สั้นลง วิธีการดำเนินการโดยการประชุมชี้แจงรูปแบบการวางแผนจำหน่ายแบบ D-M-E-T-H-O-D ประกอบด้วยกำหนดกิจกรรมการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ร่วมกับการประเมินอื่นๆ เช่น การประเมินสัญญาณทางระบบประสาท การประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน (Barthel Index) การประเมินการกลืน ถ้าผู้ป่วยมีปัญหาในเรื่องการกลืน จะมีการทดสอบการกลืน และจะมีการสอนสาธิตการฝึกกล้ามเนื้อบริเวณใบหน้าและปาก และทดสอบการกลืนซ้ำ ถ้ายังพบว่าผู้ป่วยยังไม่สามารถทำได้จะประสานทีมสหสาขาวิชาชีพพร้อมวางแผนจำหน่าย และส่งต่อศูนย์ดูแลต่อเนื่องในชุมชนต่อไป

ผลการศึกษา แบบบันทึก ใช้ปฏิบัติการพยาบาลการวางแผนการจำหน่ายดำเนินการในผู้ป่วยที่เข้ามารับการต่อในหอผู้ป่วยพิเศษอายุรกรรมชั้น ๔-๕ ในระหว่างเดือนมกราคม-สิงหาคม ๒๕๕๙ ทุกวัน หลังจากเริ่มโครงการเดือนมกราคม ๒๕๕๙ พบว่ามีผู้ป่วยเข้ารับการรักษาต่อในหอผู้ป่วยพิเศษ จำนวน ๖ ราย เป็นเพศชาย ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๖ เพศหญิง ๒ ราย ร้อยละ ๓๓.๓๓ อายุเฉลี่ย ๖๘.๕๐ ปี วันนอนเฉลี่ย ๕ วันต่อราย วันนอนของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ลดลงเดิม โอกาสในการพัฒนางานใช้รูปแบบการวางแผนการจำหน่ายรูปแบบ D-M-E-T-H-O-D ในผู้ป่วยโรคเรื้อรังโรคอื่นๆต่อไปเพื่อช่วยลดวันนอนลดค่าใช้จ่าย